

Legitimatie

De Regio Gooi en Vechtstreek is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten. Toch sluit een zakelijke omschrijving als een 'regeling' niet goed aan bij het maatschappelijke en politieke belang van de afspraken die de gemeenten maken in de regionale samenwerking. Onderwerpen als zorg, energietransitie, bereikbaarheid, woningbouw, landschap en werkgelegenheid behoren allang niet meer alleen tot het lokale domein. Samenwerking tussen gemeenten en met inwoners en maatschappelijke partners is nodig om het verschil te kunnen maken voor inwoners. Maar hoe zorgen de gemeenten dan voor de democratische legitimatie van de afspraken in regionale samenwerking? Hoe zorgen we ervoor dat de Raden ook voor de regionale keuzen, besluiten en uitvoering, hun kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende rol en taak waar kunnen maken?

Gericht verbeteren

Kaderstelling, betrokkenheid op hoofdlijnen bij de uitvoering, verantwoording over die uitvoering en controle zijn op regionaal niveau slecht ontwikkeld. In formele zin zijn de Raden van de deelnemende gemeente verantwoordelijk en betrokken, in de praktijk is er een 'gat' tussen dat wat de Regio doet en de verantwoordelijkheid die de Raden dragen. Dit gat bestaat uit ontbrekende informatie, gebrekkige mogelijkheden dagelijkse bestuurders ter verantwoording te roepen over hun regionale rol, geen (geïstitutionaliseerde) mogelijkheid een gezamenlijke afweging te maken, prestaties verantwoord te krijgen of te controleren, laat staan bestuurlijke opdrachten te geven. We gaan op korte termijn dit gat verkleinen, door 1. Het opzetten van een regionale griffie 2. Het instellen van commissies van advies voor alle taken (ongeacht 'de fase' waarin die zitten) die onder de verantwoordelijkheid van de Regio vallen of door de Regio worden uitgevoerd en 3. De onderwerpen uit deze RSA uit te werken in uitvoeringsprogramma's, waarmee het beleids- en uitvoeringsproces gestuurd en gecontroleerd kan worden.

Verder gaande samenwerking tussen gemeenten roept geregeld vragen op over de legitimiteit van het handelen van het samenwerkingsverband. Met deze RSA wordt een stap vooruit gezet in de regionale samenwerking. De gezamenlijke uitvoering, regionaal beleid en gezamenlijke belangenbehartiging wordt versterkt. Daarbij zullen we ook stappen vooruit moeten zetten met de legitimatie van het bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek. De hiervoor geschetste directe maatregelen om het democratisch gat te verkleinen wijzigen in formele zin de legitimatie niet. Daarvoor is nader onderzoek naar het inzetten van de in Nederland daarvoor beschikbare instrumenten nodig. En vooral verdiepende gesprekken tussen de gemeenten om tot een beter gezamenlijk bestuur van de Regio te komen. Dat gesprek gaan we voeren. Ook gaan we experimenteren met besluitvorming op regionaal niveau door de Raden of raadsleden.

Maatregelen ter versterking slagkracht en legitimatie regionale samenwerking

1. De Regiopodia als vrijblijvende ontmoetingsplek van regio bestuurders worden gecontinueerd. Hierbij kunnen ook vertegenwoordigers van bedrijven en instellingen en deskundigen een inbreng leveren.

2. Om de rol en positie van de Raden als eindverantwoordelijke organen te bewaken en om een goede, snelle en doelmatige communicatie tussen Regio en de gemeenteraden tot stand te brengen, komt er een **Regiogriffie**. De regioambassadeurs zijn opdrachtgever van de Regiogriffie. De Regiogriffie stemt af met de lokale griffies.

3. Er worden **Regionale adviescommissies (RCvA)** bestaande uit raadsleden gevormd om belangen en ambities beter vanuit regionaal perspectief af te kunnen wegen. We starten met drie RCvA's: a.

Sociaal Domein; b .Ruimtelijke ontwikkeling, economie en cultuur en c. Beheer en klimaat. Om ruimte te geven aan een gewogen en afspiegelende samenstelling van deze commissies, vaardigen de gemeenten afhankelijk van hun grootte resp. 4, 3 of 2 raadsleden af (Hs-4, GM,HZ, WM-3 en L,B-2). De RCvA's worden betrokken bij de ontwikkeling van beleid en de uitvoeringsprogramma's van(uit) de regio, zoals de uitwerking van de speerpunten van de RSA. Ze controleren de uitvoering. De RCvA's communiceren direct met de verantwoordelijke bestuurder(s) (Regiobestuur, PFHO, projectwethouder) en hun regionale ambtelijke ondersteuning.

4. De Regionale Commissies van Advies (RCvA) zorgen dat voor het geheel of delen van hun aandachtsgebied **Uitvoeringsprogramma's** worden opgesteld. Hierin worden (besluitvormings)proces, te realiseren doelen en prestaties en afbakening met de lokale taakuitoefening opgenomen.

5. Er wordt periodiek een regiocongres gehouden voor alle bestuurders en raadsleden van de deelnemende gemeenten. In het congres worden een of meer thema's van de samenwerkingsagenda toegelicht en besproken. We **experimenteren met besluitvorming** door raadsleden over een aantal belangrijke regionale onderwerpen, zoals de ROVI. Het congres wordt zo in de gelegenheid gesteld om richtinggevende uitspraken te doen over dat onderwerp.

6. Voor grotere projecten kan vanuit het regiobestuur of een portefeuillehoudersoverleg een projectwethouder worden aangewezen. Hij of zij is bestuurlijk de trekker van het project en treedt op als woordvoerder, bv. in een RCvA. Op uitnodiging licht hij of zij in afzonderlijke gemeenten voorstellen in het kader van het project nader toe. Het doet niet af aan de eigen politieke verantwoordelijkheid van de portefeuillehouders in de eigen gemeente.

7. Bij projecten die in de RSA zijn opgenomen vertegenwoordigt de Regio bestuurlijk de deelnemende gemeenten in externe contacten, b.v. bij de Metropoolregio Amsterdam, de Provincie Noord Holland en andere bestuurlijke fora. De daarvoor aangewezen bestuurlijke vertegenwoordiger uit de Regio heeft, uiteraard na consultatie in bestuur, portefeuillehoudersoverleg of RCvA, mandaat om in dergelijk overleg namens de regio standpunten in te nemen.

Bestuur

De regionale samenwerkingsagenda is naast een strategische agenda, ook een uitvoeringsagenda. Met bovenstaande maatregelen en voorstellen tot experiment wijzigt de bestuurlijke samenwerkingsstructuur ten opzichte van de vorige regionale samenwerkingsagenda. Zo komen er adviescommissies met raadsleden en een Regiogriffie. De adviescommissies adviseren het Regiobestuur gericht op de dossiers waar nieuw beleid gevormd moet worden of waar juist toezicht/evaluatie en bijstelling van beleid noodzakelijk is.

